

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdu v právní věci žalobce: **Mgr. R. G.**, zastoupený JUDr. Pavlem Kortou, advokátem se sídlem Ostrava – Moravská Ostrava, Poštovní 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 3. 2012, č. j. 58 Ad 15/2011 – 60,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 3. 2012, č. j. 58 Ad 15/2011 – 60 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Městského úřadu Hranice ze dne 20. 11. 2007, č. j. OD/21833/07-8/Hla/166, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „přestupkový zákon“), kterého se dopustil tím, že dne 28. 8. 2007 ve 14:06 hod. v katastru obce Hranice VII. – Slavíč na silnici I třídy č. 47 ve směru jízdy od obce Lipník nad Bečvou na obec Hranice IV. – Drahotuše, řídil nákladní motorové vozidlo značky Subaru Legacy, registrační značky x, nedovolenou rychlostí, kdy mu byla strážníky Městské policie Hranice v součinnosti s Dopravním inspektorátem Policie ČR, Okresního ředitelství Přerov naměřena rychlost jízdy 81 km/hod. Při zvážení možné odchylky měřícího zařízení ve výši ± 3 km/h, bylo jako nejnižší skutečná rychlost jízdy vozidla naměřeno 78 km/hod. Nejvyšší dovolená rychlost v měřeném úseku byla stanovena svíslou dopravní značkou IS 12a – „Obec“ a zákonem o silničním provozu na 50 km/hod. Před začátkem obce jsou na vozovce umístěny zpomalovací prvky a za svíslou dopravní značkou označující začátek obce jsou, rovněž na vozovce, v obou jízdních pružích umístěny vodorovné dopravní značky B 20a – „Nejvyšší dovolená rychlost“ s vyznačením

rychlosti 50 km/hod. Za výše uvedené jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 2500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1000 Kč.

Rozhodnutí Městského úřadu Hranice napadl žalobce odvoláním. Žalovaný správní orgán rozhodnutím ze dne 4. 2. 2008, sp. zn. KÚOK/125136/2007/ODSH-SD/7273, č. j. KUOK 11500/2007, změnil rozhodnutí Městského úřadu Hranice tak, že výroková část týkající se protiprávního jednání žalobce zní: „Tímto porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., čímž spáchal přestupek dle ust. § 22 odst. 1 písm. f) bod 3, přestupkového zákona“ a dále správní orgán potvrdil ostatní části výroku napadeného rozhodnutí.

Žalobce se poté domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), když ve své žalobě především namítal porušení základních principů správního procesu správními orgány obou stupňů.

Krajský soud rozsudkem ze dne 11. 1. 2010, č. j. 58 Ca 16/2008 - 18, napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Z listinných důkazů z připojeného správního spisu soud dovedl oprávněnost žalobní námitky, že správní orgán I. stupně konal ústní jednání dne 20. 11. 2007, aniž by o něm uvědomil právního zástupce žalobce. JUDr. Pavel Korta dal přitom přípisem ze dne 15. 11. 2007 žalovanému na vědomí, že zastupuje žalobce a současně doručil správnímu orgánu I. stupně plnou moc udělenou téhož dne. Žalovaný však právního zástupce nepředvolal.

K podané kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 17. 2. 2011, č. j. 5 As 19/2010 - 42, výše uvedený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud z obsahu spisu dovedl, že žalobce zmocnil k zastupování JUDr. Pavla Kortu až poté, co měl být vůči němu učiněn předmětný úkon, a to předvolání k ústnímu jednání. Krajský soud, který své rozhodnutí postavil na jiném závěru, nezkoumal, zda bylo doručení žalobci na adresu jeho trvalého pobytu řádným a účinným doručením a zda na toto doručení má vliv skutečnost, že žalobce požádal o doručování na konkrétní adresu v N., a neposoudil otázku, zda uvedení adresy pro doručování v B. bylo účelové.

V dalším řízení krajský soud rozsudkem ze dne 8. 3. 2012, č. j. 58 Ad 15/2011 - 60, rozhodnutí žalovaného opět zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění rozhodnutí krajský soud uvedl, že se opětovně především zabýval otázkou oprávněnosti žalobní námitky, že správní orgán I. stupně konal dne 20. 11. 2007 ústní jednání, aniž by o této skutečnosti uvědomil žalobce a jeho právního zástupce a umožnil tak žalobci řádně vykonávat jeho procesní práva.

Krajský soud dospěl k závěru, že za situace, kdy nebylo účelné ani vhodné předvolávat žalobce elektronickou poštou či na adresu v B. C., správní orgán předvolal žalobce na adresu jeho trvalého bydliště. Za předpokladu, že by se žalobce na adrese svého bydliště skutečně zdržoval, by mu v souladu s § 23 správního řádu byla obsílka řádně doručena uložením. Žalobce však v žalobě tvrdil, že se na adrese trvalého bydliště v době doručování nezdržoval z důvodu prováděné rekonstrukce bytu a domu, kdy jeho byt byl neobyvatelný. Krajský soud za podstatnou skutečnost pro posouzení řádného předvolání žalobce k ústnímu jednání považuje sdělení JUDr. Pavla Korty doručené žalovanému dne 16. 11. 2007 o zastupování žalobce a o nezdržování se žalobce na adrese trvalého pobytu z důvodu rekonstrukce. Krajský soud z výše uvedeného důvodu dovedl, že žalobci nebylo předvolání k ústnímu jednání účinně doručeno a správní orgán neměl ve věci jednat a rozhodovat.

pokračování

Žalovaný správní orgán (dále též „stěžovatel“) rozsudek krajského soudu napadl předmětnou kasační stížností, a to z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že správní orgán žalobce ani jeho zástupce k ústnímu jednání dne 20. 11. 2007 nepředvolal.

V kasační stížnosti stěžovatel argumentuje, že ze správního spisu vyplývá, že přípis o pokračování v řízení o přestupku, předvolání obviněného, správní orgán prokazatelně doručoval žalobci na adresu O., K. J. 756. Zásilka byla podána na poštu H. 1 dne 29. 10. 2007. Následně dne 30. 10. 2007 byla uložena, a to do 15. 11. 2007 a dne 16. 11. 2007 vrácena Městskému úřadu Hranice. Z § 24 odst. 1 správního řádu vyplývá, že pokud si adresát uloženou písemnost ve lhůtě deseti dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenu posledním dnem této lhůty. V daném případě byla písemnost doručena dnem 10. 11. 2007, tedy před zmocněním JUDr. Pavla Korty k zastupování žalobce v dané věci. Z uvedeného je podle žalovaného zcela zřejmé, že úkon (předvolání k ústnímu jednání) byl vůči žalobci učiněn v době, kdy nebyl zastoupen JUDr. Pavlem Kortou. Krajský soud se však § 24 správního řádu, zejména jeho odst. 2, vůbec nezabýval a svůj závěr, že předmětná písemnost nebyla řádně doručena, tedy, že fikce nemohla nastat, nijak nezduvodnil. Lze pouze dovodit, že zde krajský soud zřejmě vycházel ze sdělení JUDr. Pavla Korty, že jeho klient se od 27. 10. 2007 nezdržuje na adrese svého trvalého bydliště z důvodu stavební rekonstrukce bytu, a proto není schopen na této adrese přebírat poštu.

Stěžovatel dále uvádí, že předvolání k ústnímu jednání bylo žalobci doručeno zcela v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu. Žalobce měl možnost v případě, že by prokázal, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, za podmínek § 41 požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena. Žalobce v daném případě dočasnou nepřítomnost žádným způsobem neprokazoval a taktéž nevyužil možnosti podat žádost o určení neplatnosti doručení. Podle stěžovatele je nepřijatelné, aby k prokázání skutečnosti dočasné nepřítomnosti stačilo pouhé sdělení, že se účastník nebude zdržovat v místě trvalého bydliště z důvodu údajných stavebních rekonstrukcí bytu. Písemnosti, které mají prokazovat tvrzení žalobce o údajné rekonstrukci bytu, předložil právní zástupce žalobce až při druhém jednání před krajským soudem. Samotná rekonstrukce bytu (výměna oken) nemůže mít sama o sobě vliv na možnost vyzvednutí doručovaných písemností. Stěžovatel poukazuje také na skutečnost, že žalobce je advokátem, kterému je známo, jakým způsobem se doručují písemnosti určené do vlastních rukou, a tudíž mu nic nebránilo v tom, aby správnímu orgánu sdělil adresu pro doručování, případně si nechal písemnosti cestou provozovatele poštovní služby přeposílat. Žalobce však toto neučinil a žádnou procesní aktivitu v daném případě nevyvinul (nevyužití ustanovení § 24 odst. 2 správního řádu). Z uvedeného lze dovodit, že se jednalo o obstrukci s cílem později zpochybnit průběh řízení.

S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce rozsudek krajského soudu považuje za věcně správný. Krajský soud podle jeho názoru dospěl ke správnému závěru, že doručení předvolání žalobci na adresu K. J. 756, O. – L. nebylo řádné a účinky doručení nenastaly. Za situace, kdy by se žalobce zdržoval na této adrese, by účinky doručení nastaly dne 16. 11. 2007. V tento den však již byla stěžovateli doručena plná moc včetně sdělení, že se na adrese trvalého bydliště žalobce nezdržuje z důvodu rekonstrukce

bytu a domu. Krajský soud dospěl ke správnému závěru, že do momentu doručení plné moci pro právního zástupce k doručení předvolání k ústnímu jednání nedošlo a od předložení plné moci je nutné k ústnímu jednání předvolat jak osobu obviněnou z přestupku, tak i jejího právního zástupce. Žádné další předvolání však doručováno nebylo a nebyly tak splněny procesní podmínky pro konání ústního jednání dne 20. 11. 2007.

Žalobce v rámci svého podání také vyjádřil nesouhlas se závěrem krajského soudu, že nebylo vhodné a účelné předvolávat žalobce na elektronickou adresu či na adresu v B., byť žalobce o doručování na tyto adresy požádal.

S ohledem na výše uvedené žalobce navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud vázán rozsahem a důvody podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele je důvodná.

Skutkový stav

Správní spis obsahuje úřední záznam o výše uvedeném dopravním přestupku žalobce podepsaný strážníky městské policie J. N. a H. P. Městská policie oznámila dopravní přestupek správnímu orgánu I. stupně přípisem ze dne 28. 8. 2007, a na to dne 20. 9. 2007, pod č. j. OD/21833/07-3/Hla/166 byl správním orgánem I. stupně vydán příkaz o uložení pokuty žalobci. Příkaz byl doručován žalobci na adresu O., K. J. 756, x O. 4, a na tuto adresu byl příkaz žalobci doručen. Převzal jej do vlastních rukou dne 4. 10. 2007. Ze spisu vyplývá, že žalobce dne 15. 10. 2007 podal na poštu písemnost adresovanou správnímu orgánu I. stupně, která mu došla dne 16. 10. 2007, jíž podal proti příkazu o uložení pokuty odpor. V odporu žádal o zaslání veškeré korespondence na e-mail x a jako klasickou adresu pro doručování sdělil adresu: AME Consulting Limited, 7 Craig Street, P. O. Box 322, Belize City, Belize, Střední Amerika. Městský úřad Hranice, odbor dopravy dne 29. 10. 2007 rozhodl o pokračování v řízení o přestupku a nařízení ústního jednání ve věci na 20. 11. 2007 ve 13 hodin a předvolání žalobce k tomuto ústnímu jednání, a tuto písemnost doručoval žalobci na adresu O., K. J. 756. Tato zásilka byla podána na poštu Hranice 1 dne 29. 10. 2007, následně 30. 10. 2007 byla uložena až do 15. 11. 2007 a v následující den, tj. 16. 11. 2007 byla vrácena Městskému úřadu Hranice. Správní spis obsahuje dále výpis o „vyhodnocení hovorného“ ze dne 12. – 15. 11. 2007, z něhož vyplývá, že ve 14:56 hod bylo voláno na telefonní číslo x do Moravskoslezského kraje K. H., který je rovněž podepsán na záznamu obsaženém ve spisové dokumentaci ze dne 15. 11. 2007. Záznam obsahuje sdělení, že dne 12. 11. 2007 sekretářka žalobce telefonicky požádala o zaslání e-mailem dokumentu, který byl zasílán doporučeně do vlastních rukou (pokračování řízení), že si jej žalobce nemohl převzít. Žádosti bylo vyhověno v uvedený den. Z obsahu spisu je dále prokazatelné, že Městskému úřadu v Hranicích na Moravě, odboru dopravy, byl doručen dne 16. 11. 2007 přípis JUDr. Pavla Korty, advokáta, ze dne 15. 11. 2007, podaný na poště Ostrava 1 téhož dne, kterým je předkládána plná moc k zastupování žalobce jmenovaným advokátem se žádostí, aby byl řádně a včas informován o všech ústních jednáních, která ve věci budou nařízena a aby mu vyrozumění bylo zasíláno primárně na elektronickou adresu. Uvedený přípis obsahuje dále informaci, že se žalobce od 27. 10. 2007 nezdržuje na adrese svého trvalého bydliště z důvodu stavebních rekonstrukcí bytu, a proto není na této adrese schopen přebírat poštu. Správní spis dále obsahuje záznam o projednání přestupku v nepřítomnosti ze dne 20. 11. 2007 a rozhodnutí Městského úřadu Hranice, odboru dopravy z téhož dne, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku.

pokračování

Posouzení věci

Krajský soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného z důvodu, že žalobci nebylo účinně doručeno předvolání k ústnímu jednání a správní orgán neměl za této situace ve věci jednat a rozhodovat.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že krajský soud svůj závěr, že předvolání k ústnímu jednání nebylo žalobci řádně doručeno, a tedy, že fikce doručení nemohla nastat, nijak nezduvodnil. Podle obsahu kasační argumentace tak stěžovatel namítá i nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Ze správního spisu vyplývá, že přípis o pokračování řízení o přestupku, předvolání obviněného, správní orgán doručoval žalobci na adresu O., K. J. 756. Zásilka byla podána na poštu Hranice 1 dne 29. 10. 2007. Následně dne 30. 10. 2007 byla uložena, a to do 15. 11. 2007 a dne 16. 11. 2007 vrácena Městskému úřadu Hranice.

Podle § 19 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění v době doručování písemnosti k ústnímu jednání nařízenému na den 20. 11. 2007:

odst. 1 - písemnost doručuje správní orgán, který ji vyhotovil. Může tak učinit sám; v zákonem stanovených případech může písemnost doručit prostřednictvím obecního úřadu, jemu naroveň postaveného správního orgánu (dále jen "obecní úřad") nebo prostřednictvím policejního orgánu příslušného podle místa doručení; je-li k řízení příslušný orgán obce, může písemnost doručit prostřednictvím obecní policie

odst. 2 - písemnost lze doručit také prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Správní orgán zvolí takovou poštovní službu, aby z uzavřené poštovní smlouvy vyplývala povinnost dodat poštovní zásilku obsahující písemnost způsobem, který je v souladu s požadavky tohoto zákona na doručení písemnosti,

odst. 3 - nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.

odst. 4 - do vlastních rukou adresáta se doručují písemnosti podle § 59, § 72 odst. 1, písemnosti, o nichž tak stanoví zvláštní zákon, a jiné písemnosti, nařídí-li to oprávněná úřední osoba,

odst. 6 - je-li pro řízení třeba, aby bylo doručení doloženo, musí být zajištěn písemný doklad stvrzující, že písemnost byla doručena nebo že poštovní zásilka obsahující písemnost byla dodána, včetně dne, kdy se tak stalo. Nelze-li doručení prokázat, je nutno doručit opakovaně. Písemného dokladu o doručení nebo dodání však není zapotřebí, je-li z postupu účastníka řízení v řízení zjevné, že mu bylo doručeno, a je-li možné v řízení postupovat i bez tohoto dokladu.

V daném případě správní orgán doručoval písemnost do vlastních rukou a bylo třeba doložit, že písemnost byla doručena nebo že poštovní zásilka obsahující písemnost byla dodána, včetně dne, kdy se tak stalo. To bylo nutné pro další postup správního orgánu I. stupně i pro ochranu práv žalobce. Správní orgán tedy volil způsob doručování prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu bydliště žalobce, na které žalobce v předchozí době již jinou písemnost správního orgánu I. stupně dne 4. 10. 2007 osobně převzal. Při doručování písemnosti nebyl žalobce na uvedené adrese zastížen. Poštovní zásilka byla uložena a připravena k vyzvednutí dne 30. 10. 2007.

Dle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „správní řád“), se písemnost považuje za doručenou posledním dnem lhůty, jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost nevyzvedne ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena.

Z výše uvedeného ustanovení vyplývá, že pokud si adresát uloženou písemnost ve lhůtě deseti dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty. V daném případě byla písemnost uložena a připravena k vyzvednutí dne 30. 10. 2007. Protože nebyla vyzvednuta ve stanovené lhůtě, považuje se poslední den desetidenní lhůty, to je 9. 11. 2007 za den doručení.

Dle ustanovení § 24 odst. 2 správního řádu (ve znění účinném do 30. 6. 2009), prokáže-li adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může za podmínek ustanovení § 41 požádat o prominutí zmeškání úkonu, což žalobce v daném případě neučinil.

JUDr. Pavel Korta oznámil správnímu orgánu I. stupně, že zastupuje žalobce na základě předložené plné moci až písemností došlé správnímu orgánu I. stupně dne 16. 11. 2007, tedy v době, kdy správní orgán I. stupně měl předvolání k ústnímu jednání u žalobce řádně doručeno. Dne 16. 11. 2007 mu byla vrácena poštou doručovaná zásilka, z níž zjistil pro věc rozhodující skutečnosti. Za této situace nelze správnímu orgánu I. stupně vytýkat, že ve věci dne 20. 11. 2007 jednal v nepřítomnosti žalobce a jeho zástupce a že zástupce žalobce k uvedenému ústnímu jednání neobesílal. K předložení plné moci došlo až po nařízení ústního jednání a doručení předvolání žalobci k němu. Riziko související s předložením plné moci k zastupování v době těsně přede dnem nařízeného ústního jednání tak stíhá žalobce. Bylo tedy na žalobci, aby účast svého zástupce u ústního jednání zabezpečil.

Krajský soud v napadeném rozsudku své rozhodnutí opřel o blíž neodůvodněný závěr, že předvolání k ústnímu jednání nebylo žalobci účinně doručeno. Tento závěr neodpovídá obsahu správního spisu a není v souladu s právní úpravou doručování obsaženou ve správním řádu ve znění účinném v době doručování předvolání k ústnímu jednání nařízenému na den 20. 11. 2007 žalobci.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.), V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku a v novém rozhodnutí o věci rozhodne i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2013

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu